
Safonau hyfedredd

Orthoptyddion

Cynnwys

Rhagair	1
Cyflwyniad	2
Safonau hyfedredd	6

Rhagair

Cyhoeddom ni safonau hyfedredd ar gyfer orthoptyddion yn gyntaf pan agorwyd ein Cofrestr yng Ngorffennaf 2003. Cyhoeddom ni safonau diwygiedig yn 2007. Rydym yn adolygu'r safonau'n rheolaidd i weld sut maent yn gweithio ac i gadarnhau a ydynt yn parhau i adlewyrchu arfer cyfredol yn y proffesiynau rydym yn eu rheoleiddio.

Y safonau diwygiedig newydd hyn yw canlyniad ein hadolygiad diweddaraf o'r safonau hyfedredd. O ganlyniad i gamcyntaf yr adolygiad, a chanlyniadau ymgynghoriad cyhoeddus, rydym wedi diwygio'n safonau generig sy'n gymwys i'r holl broffesiynau rydym yn eu rheoleiddio. Seilir y safonau diwygiedig erbyn hyn o amgylch 15 datganiad generig. Mae'r strwythur newydd hwn yn golygu y gallwn gadw'r safonau sy'n cael eu rhannu ar draws yr holl broffesiynau rydym yn eu rheoleiddio, wrth ganiatáu rhagor o hyblygrwydd i ni wrth ddisgrifio'r safonau manwl sy'n benodol i broffesiynau unigol.

Datblygwyd y safonau penodol i'r proffesiwn ar gyfer orthoptyddion sydd yn y ddogfen hon gyda mewnbwn y cyrff proffesiynol perthnasol a barn pob rhanddeiliad yn ystod ymgynghoriad cyhoeddus pellach. Cynhyrchodd y broses adolygu a'r ymgynghoriad adborth gwerthfawr ac rydym yn ddiolchgar i bawb a roddodd o'u hamser i'n helpu i lunio'r safonau newydd.

Rydym wedi gwneud nifer fach o newidiadau i'r safonau yn gyffredinol, a hynny'n bennaf er mwyn adlewyrchu datblygiadau mewn addysg ac arfer, i egluro ein bwriadau ac i gywiro unrhyw wallau neu ddiffygion. Rydym hefyd wedi gwneud ambell i fân newid i'r cyflwyniad, yn benodol, i esbonio'r iaith rydym yn ei defnyddio yn y safonau.

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn nodi'r safonau hyfedredd. Mae'r safonau hyn yn pennu arfer diogel ac effeithiol yn y proffesiynau rydym yn eu rheoleiddio. Safonau trothwy ydynt y credwn eu bod yn angenrheidiol i amddiffyn aelodau'r cyhoedd. Maent yn pennu'r hyn y mae'n rhaid i fyfyrwr ei wybod, ei ddeall a gallu ei wneud erbyn cwblhau ei hyfforddiant, er mwyn gallu gwneud cais i gofrestru gyda ni. Pan fyddwch ar ein Cofrestr rhaid i chi fodloni'r safonau hyfedredd hynny sy'n ymwneud â'r meysydd rydych yn gweithio ynddynt.

Yn ogystal rydym yn disgwyl i chi barchu'n safonau ymddygiad, perfformiad a moeseg a safonau ar gyfer datblygiad proffesiynol parhaus. Cyhoeddwn y rhain mewn dogfennau ar wahân, a welwch ar ein gwefan.

Mae'r safonau hyfedredd yn y ddogfen hon yn cynnwys elfennau generig, sy'n berthnasol i bawb sydd ar ein Cofrestr, ac elfennau sy'n benodol i broffesiwn, sy'n berthnasol i aelodau cofrestredig sy'n perthyn i un o'r proffesiynau rydym yn eu rheoleiddio ar hyn o bryd. Ysgrifennir y safonau generig mewn teip **tywyll**, ac ysgrifennir y safonau sy'n benodol i'r proffesiwn mewn testun plaen.

Rydym wedi rhifo'r safonau er mwyn i chi allu cyfeirio atynt yn haws. Nid yw'r safonau'n hierarchaidd ac maent i gyd yr un mor bwysig i ymarfer.

Nodyn ynghylch ein disgwyliadau ohonoch chi

Rhaid i chi fodloni'r holl safonau hyfedredd i gofrestru gyda ni a bodloni'r safonau sy'n berthnasol i gwmpas eich ymarfer i barhau'n gofrestredig gyda ni.

Mae'n bwysig eich bod yn darllen ac yn deall y ddogfen hon. Os bydd amheuaeth yn cael ei bwrw ar eich arfer byddwn yn ystyried y safonau hyn (a'n safonau ymddygiad, perfformiad a moeseg) wrth benderfynu pa gamau, os oes rhai, y mae angen i ni eu cymryd.

Mae'r safonau a bennir yn y ddogfen hon yn cydategu gwybodaeth a chanllawiau a gyhoeddir gan gyrff eraill, fel eich corff proffesiynol neu'ch cyflogwr. Rydym yn cydnabod y rôl werthfawr a chwaraeir gan gyrff proffesiynol wrth ddarparu canllawiau a chynngor am arfer da a all eich helpu i fodloni'r safonau yn y ddogfen hon.

Cwmpas eich ymarfer

Cwmpas eich ymarfer yw maes neu feysydd eich proffesiwn y mae gennych yr wybodaeth, sgiliau a phrofiad ynddo i ymarfer yn gyfreithlon, yn ddiogel ac yn effeithiol, mewn ffordd sy'n diwallu'n safonau ni ac nad yw'n peri unrhyw berygl i'r cyhoedd nac i'ch hunan.

Cydnabyddwn y bydd cwmpas ymarfer aelod cofrestredig yn newid dros amser a bod ymarfer aelodau profiadol yn aml yn magu ffocws penodol ac yn mynd yn fwy arbenigol nag ymarfer cydweithwyr sydd newydd ymuno â'r gofrestr. Gall hyn fod o ganlyniad i arbenigo mewn maes penodol neu o fewn grŵp cleientiaid arbennig, neu symudiad i rolau rheoli, addysg neu ymchwil. Bob tro y byddwch yn adnewyddu'ch cofrestriad, gofynnir i chi lofnodi datganiad eich bod yn parhau i fodloni'r safonau hyfedredd sy'n berthnasol i gwmpas eich ymarfer.

Gall cwmpas penodol eich ymarfer chi olygu na allwch barhau i ddangos eich bod yn bodloni'r holl safonau sy'n berthnasol i'ch proffesiwn cyfan. Ar yr amod y gwnewch yn siŵr eich bod yn ymarfer yn ddiogel ac yn effeithiol o fewn cwmpas penodol eich ymarfer ac nad ydych yn ymarfer yn y meysydd lla nad ydych yn hyfedr i'w gwneud, ni fydd hyn yn broblem. Os dymunwch symud tu allan i gwmpas eich ymarfer, dylech fod yn sicr eich bod yn gallu gweithio'n gyfreithlon, yn ddiogel ac yn effeithiol. Mae hyn yn golygu bod rhaid i chi ddefnyddio'ch barn bersonol drwy ymgymryd ag unrhyw hyfforddiant angenrheidiol neu ennill profiad, cyn symud i mewn i faes ymarfer newydd.

Bodloni'r safonau

Mae'n bwysig eich bod yn bodloni'n safonau ac yn gallu ymarfer yn gyfreithlon, yn ddiogel ac yn effeithiol. Fodd bynnag, nid ydym yn pennu sut y dylech fodloni'n safonau. Fel arfer mae mwy nag un ffordd o fodloni pob safon ac efallai y bydd eich dull o fodloni'n safonau yn newid dros amser oherwydd gwelliannau mewn technoleg neu newidiadau yn eich arfer chi.

Cawn geisiadau yn aml oddi wrth aelodau cofrestredig sy'n pryderu y gallai rhywbeth y gofynnwyd iddynt ei wneud, polisi neu'r ffordd maent yn gweithio olygu na allant fodloni'n safonau. Yn aml maent yn poeni y gallai hyn effeithio ar eu cofrestriad.

Fel gweithiwr proffesiynol ymreolaethol, mae'n rhaid i chi wneud penderfyniadau gwybodus, rhesymedig am eich ymarfer er mwyn sicrhau eich bod yn bodloni'r safonau sy'n berthnasol i chi. Mae hyn yn cynnwys gofyn am gyngor a chymorth gan ddarparwyr addysg, cyflogwyr, cydweithwyr, cyrff proffesiynol, undebau ac eraill i sicrhau bod lles defnyddwyr gwasanaethau yn cael ei ddiogelu ar bob adeg. Felly cyn belled ag y gwnewch hyn ac y gallwch gyfiawnhau'ch penderfyniadau os gofynnir, mae'n annhebygol iawn na fyddwch yn bodloni'n safonau.

laith

Cydnabyddwn fod ein haelodau cofrestredig yn gweithio mewn amrediad o gyd-destunau gwahanol, sy'n cynnwys ymarfer uniongyrchol, rheoli, addysg, ymchwil a rolau mewn diwydiant. Cydnabyddwn hefyd y gall defnydd terminoleg fod yn fater dadleuol.

Mae ein haelodau cofrestredig yn gweithio gyda phobl wahanol iawn ac yn defnyddio termau gwahanol i ddisgrifio'r grwpiau sy'n defnyddio eu gwasanaethau neu yr effeithir arnynt. Mae rhai o'n haelodau cofrestredig yn gweithio gyda chleifion, eraill gyda chleientiaid ac eraill gyda defnyddwyr gwasanaeth. Bydd y termau a ddefnyddiwyd yn dibynnu ar sut a ble rydych yn gweithio. Rydym wedi defnyddio termau yn y safonau hyn y credwn eu bod yn adlewyrchu orau y grwpiau rydych yn gweithio gyda hwy.

Yn y safonau hyfedredd, defnyddiwn eiriau fel 'deall', 'gwybod', a 'gallu'. Mae hyn fel bod y safonau yn aros yn berthnasol i aelodau cofrestredig presennol wrth gynnal eu haddasrwydd i ymarfer, yn ogystal â darpar aelodau sydd heb ddechrau ymarfer eto ac sy'n gwneud cais i gofrestru am y tro cyntaf.

Gall y safonau hyn newid yn y dyfodol

Rydym wedi cynhyrchu'r safonau hyn ar ôl siarad â'n rhanddeiliaid a chynnal ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol.

Byddwn yn parhau i wrando ar ein rhanddeiliaid a byddwn yn cadw llygad ar ein safonau yn gyson. Gan hynny, mae'n bosibl y gwnawn newidiadau pellach yny dyfodol i gymryd newidiadau mewn arfer i ystyriaeth.

Byddwn bob amser yn tynnu sylw at unrhyw newidiadau a wnawn i'r safonau drwy, er enghraifft, cyhoeddi hysbysiadau ar ein gwefan a rhoi gwybod i gyrff proffesiynol.

Safonau hyfedredd

Rhaid i orthoptyddion cofrestredig:

1 gallu ymarfer yn ddiogel ac yn effeithiol o fewn cwrpas eu hymarfer

1.1 gwybod terfynau eu hymarfer a phryd i geisio cyngor neu gyfeirio at weithiwr proffesiynol arall

1.2 cydnabod yr angen i reoli eu baich gwaith a'u hadnoddau eu hun yn effeithiol a gallu ymarfer yn unol â hynny

2 gallu ymarfer o fewn ffiniau cyfreithiol a moesegol eu proffesiwn

2.1 deall yr angen i weithredu er lles gorau defnyddwyr gwasanaeth ar bob adeg

2.2 deall yr hyn a fynnir ohonynt gan Gyngor y Proffesiynau Iechyd a Gofal

2.3 deall yr angen i barchu a chynnal hawliau, urddas, gwerthoedd ac ymreolaeth defnyddwyr gwasanaeth gan gynnwys eu rôl yn y broses ddiagnostig a therapiwtig ac wrth gynnal iechyd a lles

2.4 cydnabod y dylai cysylltiadau â defnyddwyr gwasanaeth gael eu seilio ar barch ac ymddiriedaeth gilyddol, a gallu cynnal safonau gofal uchel hyd yn oed mewn sefyllfaoedd o anghytundeb personol

2.5 gwybod am ddeddfwriaeth gyfredol sy'n gymwys i waith eu proffesiwn

2.6 deall pwysigrwydd caniatâd gwybodus a gallu ei sicrhau

2.7 gallu arfer dyletswydd ofal proffesiynol

3 gallu cynnal addasrwydd i ymarfer

3.1 deall yr angen i gynnal safonau uchel o ran ymddygiad personol a phroffesiynol

3.2 deall pwysigrwydd cynnal eu hiechyd eu hun

3.3 deall yr angen i gadw sgiliau a gwybodaeth yn gyfredol a phwysigrwydd dysgu drwy gydol eu gyrfa

4 gallu ymarfer fel gweithiwr proffesiynol ymreolaethol, gan arfer eu barn broffesiynol eu hun

4.1 gallu asesu sefyllfa broffesiynol, pennu natur a difrifoldeb y broblem a galwar yr wybodaeth a'r profiad angenrheidiol i ymdrin â'r broblem

4.2 gallu gwneud penderfyniadau rhesymedig i gychwyn, parhau, addasu neu atal triniaeth neu ddefnydd technegau neu weithredoedd, a chofnodi'r penderfyniadau a'r rhesymu yn briodol

4.3 gallu mynd ati i ddatrys problemau a gallu ymarfer menter bersonol

4.4 cydnabod eu bod yn bersonol gyfrifol am eu penderfyniadau a rhaid gallu eu cyfiawnhau

4.5 gallu gwneud a derbyn atgyfeiriadau priodol

5 bod yn ymwybodol o effaith diwylliant, cydraddoldeb, ac amrywiaeth ar ymarfer

5.1 deall y gofyniad i addasu ymarfer i fodloni anghenion grwpiau ac unigolion

5.2 deall yr angen i gymryd i ystyriaeth anghenion corfforol, seicolegol a diwylliannol wrth gynllunio a darparu triniaeth

6 gallu ymarfer mewn ffordd nad yw'n gwahaniaethu

7 deall pwysigrwydd cyfrinachedd a gallu ei gadw

7.1 bod yn ymwybodol o derfynau'r cysyniad o gyfrinachedd

7.2 deall egwyddorion rheoli gwybodaeth a bod yn ymwybodol o ddefnydd diogel ac effeithiol gwybodaeth iechyd a gofal cymdeithasol

7.3 gallu cydnabod ac ymateb yn briodol i sefyllfaoedd lle mae angen rhannu gwybodaeth er mwyn diogelu defnyddwyr gwasanaeth neu'r cyhoedd ehangach

8 gallu cyfathrebu'n effeithiol

8.1 gallu dangos sgiliau llafar a di-eiriau effeithiol a phriodol wrth gyfathrebu gwybodaeth, cyngor, cyfarwyddyd, a barn broffesiynol i ddefnyddwyr gwasanaeth, cydweithwyr ac eraill

8.2 gallu cyfathrebu yn Saesneg i'r safon sy'n cyfatebi i lefel 7 y System Ryngwladol Profi Saesneg, heb unrhyw elfen o dan 6.5¹

8.3 deall sut mae sgiliau cyfathrebu yn effeithio ar asesu ac ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth a sut dylid addasu'r dull cyfathrebu i ymdrin â ffactorau fel oedran, gallu, gallu dysgu a gallu corfforol, a'u cymryd i ystyriaeth

8.4 gallu dewis ffurfiau cyfathrebu llafar a di-eiriau, symud rhyngddynt, a'u defnyddio'n briodol gyda defnyddwyr gwasanaeth ac eraill

¹ Mae'r System Ryngwladol Profi Saesneg (IELTS) yn profi cymhwysedd yn yr iaith Saesneg. Rhaid i ymgeiswyr sydd wedi cymhwyso tu allan i'r Deyrnas Unedig, sydd heb Saesneg yn iaith gyntaf ac nad ydynt yn ddinasyddion gwlad o fewn Ardal Economaidd Ewrop (AEE) neu'r Swistir, ddarparu tystiolaeth eu bod wedi cyrraedd y safon angenrheidiol. Ewch i'n gwefan am ragor o wybodaeth.

8.5 bod yn ymwybodol o nodweddion a chanlyniadau cyfathrebu llafar a di-eiriau a sut mae ffactorau fel oedran, diwylliant, ethnigrwydd, rhyw, statws sosio-economaidd a chredoau ysbrydol neu grefyddol yn gallu effeithio ar y rhain

8.6 deall yr angen i roi'r wybodaeth angenrheidiol i ddefnyddwyr gwasanaeth neu bobl sy'n gweithredu ar eu rhan i'w galluogi i wneud penderfyniadau gwybodus

8.7 deall yr angen i gynorthwyo anghenion cyfathrebu defnyddwyr gwasanaeth fel drwy ddefnydd priodol cyfieithydd, lle bynnag y bo modd

8.8 cydnabod yr angen i ddefnyddio sgiliau rhyngpersonol i annog cyfranogiad gan ddefnyddwyr gwasanaeth

8.9 cydnabod yr angen i addasu sgiliau rhyngpersonol wrth asesu a rheoli plant

9 gallu gweithio'n briodol gydag eraill

9.1 gallu gweithio, lle bo'n briodol, mewn partneriaeth â defnyddwyr gwasanaeth, gweithwyr proffesiynol eraill, staff cymorth ac eraill

9.2 deall yr angen i feithrin a chynnal cysylltiadau proffesiynol fel ymarferwr annibynnol ac ar y cyd fel aelod o dîm

9.3 deall yr angen i ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth a gofalwyr wrth gynllunio a gwerthuso diagnosteg, triniaethau ac ymyriadau i fodloni eu hanghenion a'u nodau

9.4 gallu cyfrannu'n effeithiol at waith a wneir fel rhan o dîm aml-ddisgyblaeth

9.5 cydnabod yr angen i gymryd rhan yn effeithiol wrth gynllunio, gweithredu a gwerthuso dulliau aml-broffesiwn o ddarparu gofal iechyd drwy gydgyssylltu â gweithwyr proffesiynol iechyd neu ofal cymdeithasol eraill

9.6 bod yn ymwybodol o rôl yr orthoptydd wrth hybu iechyd gweledol gan weithwyr iechyd proffesiynol eraill

10 gallu cynnal cofnodion yn briodol

10.1 gallu cadw cofnodion cywir, cynhwysfawr a dealladwy yn unol â deddfwriaeth, protocolau a chanllawiau perthnasol

10.2 cydnabod yr angen i reoli cofnodion a'r holl wybodaeth arall yn unol â deddfwriaeth, protocolau a chanllawiau perthnasol

11 gallu myfyrio ar ymarfer a'i adolygu

11.1 deall gwerth myfyrio ar ymarfer a'r angen i gofnodi canlyniad y cyfryw fyfyrion

11.2 cydnabod gwerth cynadleddau achos a dulliau eraill o adolygu

12 gallu sicrhau ansawdd eu hymarfer

12.1 gallu ymgymryd ag ymarfer ar sail tystiolaeth, gwerthuso ymarfer yn systemataidd a chymryd rhan mewn gweithdrefnau archwilio

12.2 gallu casglu gwybodaeth, gan gynnwys data ansoddol a meintiol, sy'n helpu i werthuso ymatebion defnyddwyr gwasanaeth i'w gofal

12.3 bod yn ymwybodol o rôl archwilio ac adolygu mewn ymdrin ag ansawdd, gan gynnwys rheoli ansawdd, sicrhau ansawdd a defnydd mesurau deilliannau priodol

12.4 gallu cynnal llwybr archwilio effeithiol a gweithio tuag at welliant cyson

12.5 bod yn ymwybodol o raglenni sicrhau ansawdd, a gallu cymryd rhan ynddynt, lle bo'n briodol

12.6 gallu gwerthuso cynlluniau ymyrraeth gan ddefnyddio mesurau deilliant cydnabyddedig a diwygio'r cynlluniau yn ôl yr angen ar y cyd â'r defnyddiwr gwasanaeth

12.7 cydnabod yr angen i fonitro a gwerthuso ansawdd ymarfer a gwerth cyfrannu at greu data at ddibenion sicrhau ansawdd a rhaglenni gwella

13 deall cysyniadau allweddol y sylfaen wybodaeth sy'n berthnasol i'w proffesiwn

13.1 deall strwythur a gweithrediad y corff dynol, ynghyd â gwybodaeth am iechyd, clefyd, anhwylder a chamweithrediad sy'n berthnasol i'w proffesiwn

13.2 bod yn ymwybodol o egwyddorion a chymwysiadau holi gwyddonol, gan gynnwys gwerthuso effeithlonrwydd triniaeth a'r broses ymchwilio

13.3 deall y cysyniad o arweinyddiaeth a sut mae ei gymhwyso i ymarfer

13.4 cydnabod rôl proffesiynau eraill mewn iechyd a gofal cymdeithasol

13.5 deall strwythur a gweithrediad gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn y DU

13.6 deall sylfaenddamcaniaethol, a'r amrywiaeth o ymagweddau tuag at, asesu ac ymyrryd

13.7 deall aliniad golygol a golwg sengl deulygad a stereopsis, a'r elfennau synhwyraidd ac echddygol mae eu hangen i sicrhau a chynnal y rhain

13.8 deall egwyddorion canfyddiad un llygad a deulygad, ac is-haenau anatomaid y ffwythiannau hyn

13.9 deall gwall plygiannol a'i effaith ar aliniad golygol datblygiad gweledol

13.10 deall golwg deulygad a'r ffactorau sy'n gallu peri ei aflonyddu

13.11 deall systemau symudoldeb golygol, y cyfreithiau sy'n gysylltiedig â hwy a'u rheolaeth nerfol

13.12 gwybod y mecanweithiau ymaddasol sy'n digwydd er mwyn gwneud yn iawn am strabismus ac anomaleddau golwg deulygad

13.13 deall anatomeg a ffisioleg ddynol, gangynnwys y system nerfol ganolog, yr ymennydd a strwythurau golygol fel y mae'n ymwneud ag ymarfer orthopteg

13.14 deall twf a datblygiad dynol yn ystod oes unigolyn, fel y mae'n ymwneud ag ymarfer orthopteg

13.15 deall effaith anhwylderau meddygol a niwrolegol eraill sydd wedi eu dal ar y llygad, systemau echddygol gweledol a golygol gangynnwys clefyd paediatrig, endocrin, awto-imiwn, oncolegol a niwrolegol

13.16 gwybod am yr amrediad o anhwylderau offthalmig a all amharu ar olwg, golwg deulygad a chynhyrchu anhwylderau symud y llygaid

13.17 gwybod y ffactorau sy'n dylanwadu ar amrywiaethau unigol mewn gallu a datblygiad dynol

13.18 gwybod datblygiad anatomegol a ffisiolegol manwl y system weledol, a deall pa gydrannau'r llwybr gweledol a'r cortecs sy'n berthnasol i agweddau penodol ar berfformiad gweledol a chanfyddiad gweledol

13.19 deall niwro-anatomeg ac effeithiau amharu ar y llwybrau nerfol ar y system weledol, nerfau creuanol a rheolaeth uwch-niwclear symudiadau'r llygaid

13.20 deall datblygiad is-haenau anatomegol a'u perthnasedd i ddatblygiad golwg sengl deulygad a gweithrediad gweledol

13.21 gwybod sut y gall seicoleg a chymdeithaseg lywio dealltwriaeth o iechyd, afiechyd a gofal iechyd yng nghyd-destun orthopteg a gwybod sut i gymhwyso hyn yn ymarferol

13.22 bod yn ymwybodol o ymddygiad dynol a chydabod yr angen am sensitifrwydd i agweddau seico-gymdeithasol anhwylderau'r llygaid, gangynnwys strabismus

13.23 gwybod yr egwyddorion sy'n rheoli golwg deulygad, ymchwilio iddo ac arwyddocâd ei bresenoldeb neu ei absenoldeb, a gallu eu cymhwyso i ymarfer clinigol

13.24 gwybod yr egwyddorion sy'n rheoli symudoldeb golygol a'u perthnasedd i ddiagnosis a rheoli cleifion, a gallu eu cymhwyso i ymarfer clinigol

13.25 gwybod yr egwyddorion sy'n rheoli gweithrediad gweledol a datblygiad golwg, a gallu eu cymhwyso i ymarfer clinigol

13.26 cydnabod yr anawsterau gweithredol a chanfyddiadol a all godi o ganlyniad i weithrediadau gweledol, deulygadol neu lygadol diffygiol

13.27 gallu cynllunio, gweithredu a gwerthuso rhaglenni sgrinio golwg priodol

13.28 gwybod yr egwyddorion sy'n rheoli'r bron triad o gydgyfeirio, ymgymhwysiad ac ymateb canhwylol, a'u perthnasedd i ddiagnosis a rheoli cleifion, a gallu eu cymhwyso i ymarfer clinigol

14 gallu manteisio ar wybodaeth a sgiliau priodol i lywio ymarfer

14.1 gallu cynnal gweithdrefnau diagnostig neu fonitro priodol, triniaeth, therapi neu weithredoedd eraill yn ddiogel ac yn fedrus

14.2 gallu llunio cynlluniau rheoli penodol a phriodol, a phennu amserlenni

14.3 gallu defnyddio gweithdrefnau diagnostig a therapiwtig i ymdrin ag anomaliau golwg deulygad, gweithrediad gweledol a diffygion symudoldeb golygol sy'n arwain at ganlyniad a ddiffinnir yn glinigol, a all gael ei gofnodi a'i fonitro mewn dull sy'n briodol i arfer orthoptig diogel

14.4 gallu creu newid mewn stimuli gweledol sy'n arwain at ganlyniad a ddiffinnir yn glinigol, a all gael ei gofnodi a'i fonitro mewn dull sy'n briodol i arfer orthoptig diogel

14.5 gallu newid eu hymarfer yn ôl yr angen i gymryd i ystyriaeth datblygiadau newydd neu gyd-destunau newidiol

14.6 gallu casglu gwybodaeth briodol

14.7 gallu dethol a defnyddio technegau asesu priodol

14.8 gallu ymgymryd ag asesiad trylwyr, sensitif a manwl, gan ddefnyddio technegau ac offer priodol, a'i gofnodi

14.9 gallu defnyddio technegau ymchwilio i nodi diffygion golygol o fewn poblogaeth benodol er mwyn ffurfio diagnosis a dyfeisio dull priodol o weithredu

14.10 gallu cydnabod a dogfennu unrhyw adwaith anffafriol i driniaeth a chymryd camau priodol mewn ymateb i hyn

14.11 gallu cynnal ymchwiliad trylwyr o symudoldeb golygol

14.12 gallu ffurfio diagnosis o anhwylderau a dewis dull rheoli priodol

14.13 gallu ffurfio diagnosis o amrediad o ddiffygion golwg, golwg deulygad a diffygion symudoldeb golygol a phob categori o strabismus

14.14 deall yr egwyddorion a'r technegau a ddefnyddir i berfformio plygiant gwrthrychol a goddrychol

14.15 deall yr egwyddorion a'r technegau a ddefnyddir i archwilio rhannau blaen ac ôl y llygad

14.16 deall yr egwyddorion a'r technegau a ddefnyddir i asesu meysydd gweledol

- 14.17 deall yr egwyddorion a'r technegau a ddefnyddir mewn asesiad electroffisiolegol o weithrediad gweledol a'r llwybr gweledol
- 14.18 gallu cynnal neu drefnu ymchwiliadau fel y bo'n briodol
- 14.19 gallu nodi ble mae angen clinigol am ymchwiliadau meddygol neu niwrolegol
- 14.20 gallu dadansoddi'r wybodaeth a gesglir a'i gwerthuso'n feirniadol
- 14.21 gallu nodi newidiadau patholegol a nodweddion clinigol cysylltiedig cyflyrau a welir yn gyffredin gan orthoptyddion
- 14.22 gallu dangos ymagwedd resymegol a systemataidd at ddatrys problemau
- 14.23 gallu defnyddio ymchwil, rhesymu a sgiliau datrys problemau i benderfynu ar gamau priodol
- 14.24 cydnabod gwerth ymchwil yng ngwerthusiad beirniadol ymarfer
- 14.25 bod yn ymwybodol o amrediad o fethodolegau ymchwil
- 14.26 gallu gwerthuso ymchwil a thystiolaeth arall i lywio eu hymarfer eu hun
- 14.27 deall ymchwil ym meysydd symudoldeb golygol, strabismus, amblyopia ac anhwylderau deulygadol a sut y gallai effeithio ar arfer
- 14.28 gallu defnyddio gwybodaeth a thechnolegau cyfathrebu sy'n briodol i'w hymarfer
- 14.29 gwybod rôl, gweithrediad ffarmacolegol, arwyddion clinigol a gwrthrybuddion cyffuriau a sut mae eu dethol a'u defnyddio mewn ymarfer orthoptig
- 14.30 deall egwyddorion a chymhwysiad offer orthoptig ac offthalmolegol a ddefnyddir yn ystod y broses ymchwilio
- 14.31 gwybod y profion mae eu hangen i gynorthwyo mewn diagnosisu gwahaniaethol
- 14.32 gwybod effeithiau ymyrraeth orthoptig ac offthalmolegol ar ddatblygiad gweledol
- 14.33 gwybod sut mae plygiant ac opteg yn gallu dylanwadu ar olwg a golwg
- 14.34 gwybod egwyddorion a chymhwysiad technegau mesur a ddefnyddir i asesu golwg deulygad a chyflyrau golygol eraill

15 deall yr angen i sefydlu a chynnal amgylchedd ymarfer diogel

- 15.1 deall yr angen i gynnal diogelwch defnyddwyr gwasanaeth a'r sawl sy'n ymwneud â'u gofal

15.2 bod yn ymwybodol o ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch perthnasol, ac unrhyw bolisiâu a gweithdrefnau diogelwch perthnasol sydd mewn grym yn y gweithle, fel adrodd digwyddiadau, a gallugweithredu yn unol â'r rhain

15.3 gallugweithio'n ddiogel, gan gynnwys galludewis dulliau priodol o reoli peryglon a thechnegau rheoli, lleihau neu ddileu risg, mewn ffordd ddiogel ac yn unol â deddfwriaeth iechyd a diogelwch

15.4 galludewis offer amddiffynnol personol priodol a'i ddefnyddio'n gywir

15.5 gallusefydlu amgylcheddau diogel ar gyfer ymarfer, sy'n lleihau risgiau i ddefnyddwyr gwasanaeth, y sawl sy'n eu trin ac eraill, gan gynnwys defnydd rheoli peryglon ac yn arbennig rheoli heintiad

15.6 gwybod sut i osod neu lonyddu defnyddwyr gwasanaeth yn gywir ar gyfer ymyriadau diogel ac effeithiol

Park House
184-6 Kennington Park Road
Llundain SE11 4BU

ffôn +44 (0)845 300 6184
ffacs +44 (0)20 7820 9684
www.hcpc-uk.org

**Mae'r ddogfen hon ar gael mewn
fformatau amgen ac yn Saesneg
drwy wneud cais.
Ffoniwch +44 (0)20 7840 9806
neu e-bostiwch publications@hcpc-uk.org**